

ПОВЕЧЕ
за промените
в сайта

// БИЗНЕС / КОМПАНИИ

Недостигът на енергия от възобновяеми източници може да натовари още бюджет 2011

16 юли 2010, 14:56, 801 прочитания **13**

Изпълнителният директор и председателят на надзорния съвет на Българската ветроенергийна асоциация Себастиан Ньотликс и Кенет Лефковиц

Facebook | Twitter | Email | Препоръчана (6) | T

Георги Жечев | Калина Горанова

Себастиан Ньотликс (вляво) е изпълнителен директор на Българската ветроенергийна асоциация. Той е и председател на работната група по енергетика към Германско-българската индустриално-търговска камара и е член на работната група за възобновяема енергия към Американската търговска камара. Управител е на "Ен-вижън енерджи" - българския офис на семейния бизнес във възобновяемата енергия, към който се присъединява през 2005 г. Преди това работи в Goldman Sachs в Лондон като търговец на енергийни и емисионни опции. Кенет Лефковиц (вдясно) е управляващ съдружник в инвестиционната компания NECA. Инвестиционен банкер с богат опит, той е участвал в борда на директорите на "Ален мак" - една от основните инвестиции на EPIC в България. През периода 2000-2003 г. е изпълнителен директор на приватизационния фонд "Надежда". Той е бивш президент на Американската търговска камара в България и е председател на работната група по възобновяема енергия към камарата.

© Красимир Юскеселиев

Т ПО ТЕМАТА

С думи прости, или просто думи

Новата енергийна стратегия обещава много, което може да се окаже проблем

Българската ветроенергийна асоциация е учредена наскоро. Не е ли твърде късно?

Себастиан Ньотликс: Късно е, но не и твърде късно. Имаше празнина в това кой ще защитава интересите на инвеститорите във вятърни централи.

При учредяването си съобщихте, че Европейската комисия може да започне наказателна процедура срещу България заради

ФИЛТЪР

ИЗБРАНО | [КОМЕНТИРАНО](#) | [ЧЕТЕНО](#) | [НОВО](#)

Страната, която стана остров

България се озова в удобната позиция да е от малкото страни в ЕС, които не вдигат данъци. Засега. от Огнян Георгиев, 16 юли 2010 13:29

е-бъдеше на кръстопът

Замисля се създаването на нов орган, който да координира технологичната политика на държавата от Асен Георгиев, 16 юли 2010 14:37

Първите идеи на новите членове на КФН

от Екип на Капитал, 16 юли 2010 16:33

Още Hilton хотели

Международната верига ще има три нови обекта в България от Зорница Маркова, 16 юли 2010 14:27

Изтръскване на перата

Съкращения на дипломати, посолства и имоти. Реформата в МВнР започва от Огнян Георгиев, 16 юли 2010 13:27

2 юли 2010

Всички перки им пречат

Нормативните пречки пред зелената енергия поставя под въпрос съществуването на цял един сектор

16 apr 2010

Сбогом, сметки за ток

Колко е изгодна инвестицията в слънчеви панели и ветрогенератори за дома

10 юли 2009

Насрепшен вятър

Заради риска за птиците са възможни европейски санкции за проектите за вятърни централи в България

27 юли 2007

Птиците не умират сами...

...с тях ще си заминат и някои инвестиционни намерения в екологичната мрежа "Натура 2000". Но много малко

2 фев 2007

ограниченията за ВЕИ централи върху земеделска земя, които парламентът гласува в края на юни. Ще сезирате ли действително Брюксел за това?

С. Н.: В случай че промените бъдат приети, очаквам първо Конституционният съд в България да ги спре. В конституцията се казва, че не може да приемаш дискриминационно законодателство, а това е точно такава и нарушава правата на земеделците. Ако аз съм земеделец и някой предложи да построи съоръжение за добиване на възобновяема енергия, идеята вероятно ще ми хареса, защото земята ми ще струва повече. Сега този закон ще ми заповядва да не използвам земята си за определени неща. Предлаганата забрана е в противоречие с директивите на Европейския съюз. Не можеш да дискриминираш възобновяемата енергия, а да я подкрепяш законодателно и с по-малко бюрокрация. Този закон прави точно обратното и затова ще има проблеми на ниво ЕС, но преди това ще има проблеми в България.

Има ли други държави, с аналогична забрана за използването на земеделската земя за строителство на ВЕИ?

С. Н.: Няма подобна практика в нито една държава. Шокиращото е това, че поддръжниците на забраната казват, че тя е с цел да се защити земеделието. В Европейския съюз има държави с 15-20-годишен опит в развитието на ВЕИ и те отлично знаят, че заплаха за аграрния сектор няма.

Какви ще са последствията за инвеститорите и за фермерите, ако забраната да се строят ВЕИ върху най-продуктивните земи влезе в сила?

С. Н.: Ако промените в Закона за опазване на земеделските земи бъдат приети в този им вид, за фермерите това означава, че ще загубят доста приходи. Едно от големите предимства на вятърната енергия е, че тя привлича инвестиции и съответно допълнителни приходи в земеделието. Идвам от Германия. Там енергията от вятър е една от причините за оставането на редица фермери в аграрния сектор. Този приход се използва за развитие на основната им дейност и е добре дошъл за фермерите, за инвеститорите и за общините.

Кенет Лефковиц: Забранявайки инвестициите в сектор, който е сред основните приоритети за Европейския съюз, е много лош сигнал за бизнеса. Идва в момент, в който в България се наблюдава отлив на чужди инвестиции. Моментът за една подобна забрана не може да бъде по-неподходящ.

За ВЕИ централи все пак може да се използва земеделска земя с по-ниско качество. Цифрите показват, че за около половината земеделски територии забраната няма да важи.

С. Н.: Някои от нашите проекти са разработени върху земя, която не е от първа до четвърта категория, но не е толкова лесно да намериш място за производство на вятърна електроенергия. Ясно е, че ни трябва вятър, но има и много други фактори. Трябва да стоим настрана от зони, защитени от европейската екомрежа "Натура 2000". Ако ни забранят строителството върху обработваема земя, това отново ни тласка към терени от "Натура 2000". В момента екоминистерството не одобрява нито една оценка на въздействието върху околната среда на територията на "Натура 2000". В момента работим върху критерии за очакванията ни към нашите членове. Не искаме да става както досега - хората намираха начин да се освободят от ОВОС. Това не е от полза за никого - нито за публичния ни имидж като индустрия, нито при преговорите ни с властите. Но да се върнем на въпроса. Трябва да се съобразяваме с "Натура", да строим на между 500 и 1000 метра от населени места, да сме на място с електрическа мрежа, а в планините няма много такива. Накрая трябва да транспортираме турбините. Дълги са по 45 метра и превозването им става много по-трудно в планината. Освен това имате национални паркове – Витоша, Рила и Пирин. В крайна сметка цялата площ, от която можем да се възползваме, възлиза на 10% от територията на страната. Тя обаче е разпръсната и голяма част от парцелите са в обработваеми зони. Така че, ако ни забранят да строим върху обработваема земя, това прави работата ни много трудна.

В националния план за развитие на ВЕИ в крайна сметка няма карти, които да показват къде ще се разполагат централите за производство на чиста енергия, за които толкова много се говореше, но ще бъде учредена нова агенция, която ще ги изработи.

СПОНСОРИРАНА ВРЪЗКА ►

Cisco за малки и средни фирми: безжичен рутер, firewall и VPN в едно!

РЕКЛАМ

Обяви за работа от Кариери »

REGULATORY AFFAIRS COORDINATOR - Merck Sharp & Dohme BULGARIA EOOD

Tax Associate - PricewaterhouseCoopers

Sales Manager – HR Services - Елиттро ООД

Спедитор Въздушен транспорт - СИНЕКТИКА ИНТЕР РЕКРУТМЪНТ ООД

Consultant IT Controls Assurance

Ключови думи

[Всички обяви »](#)

К. Л.: Използването на карти, които да определят местата за изграждане на ВЕИ, с цялото ми уважение към плана, е връщане към плановата икономика. Работа на самите инвеститори е да съберат данните, които им трябва, за да вземат информирано инвестиционно решение. Това е основен принцип на пазарната икономика. Министерството да посочва къде да бъдат насочени инвестициите на база на карти е тотално погрешна концепция.

При слънцето има по-ясни данни за радиацията по места. При вятъра обаче е много трудно да се изготви карта с показателите му за територията на цялата страна.

С. Н.: Така е. Когато правих проучвания за един-единствен проект, трябваше да вложа между 50 и 100 хил. евро само за измерванията, които продължават цяла година. За един-единствен проект и на едно конкретно малко място. За да се направят подобни измервания на територията на цялата страна, няма нито време, нито пари.

Ако оставим настрана липсващите карти, как ще коментирате плана за развитие на ВЕИ?

К. Л.: Разговарях неформално с колеги от министерството на икономиката и енергетиката и те посочиха, че все още предстои работа по него, тъй като срокът за неговото изработване не е бил достатъчен и сега ще бъдем ангажирани в доработването му.

Планът ще бъде променян, след като вече е изпратен в Брюксел за одобрение?

К. Л.: Да, ще се наложи.

С. Н.: Някои специалисти смятат, че изчисленията коя година какъв процент от потреблението ще е от ВЕИ са много опростени и липсва детайлен анализ. Има и някои несъгласия как ще е разпределена чистата енергия между отделните възобновяеми източници. В голяма степен се набляга на биомасата. Това е изненадващо, тъй като сега тя не се използва за производство на електричество, а само за топлинни нужди, докато през 2020 г. тя ще има голям дял.

Има ли риск след няколко години на страната да ѝ се наложи да купува статистически зелена енергия от държава, преизпълнила тези си цели, за да достигне своите собствени?

К. Л.: Има такъв риск. Това е висящ въпрос и сериозността му се подценява. Един процент недостиг от целите за ВЕИ ще има значителна финансова тежест за държавата. Цената, която ще се заплаща само за един процент, се изчислява на 200-300 млн. евро годишно. Ако изискванията за покриването на целите започне от 2011 г., това ще означава, че тези пари ще трябва да дойдат от бюджета за догодина. При това един процент не е нещо драматично. Така че често срещаният аргумент срещу възобновяемата енергия - това, че е скъпа, не е много основателен на фона на това, което ще плащаме.

С. Н.: Пренебрегва се какви ще са последствията, ако забраната влезе в сила. Тя може да доведе голяма част от сектора до пълен застой. Инвеститорите и компаниите, занимаващи се с проектиране, гледат откъм случващото се в страната и си казват, че или ще изчакаят с проектите си, или ще ги изоставят, ако законът се превърне в реалност. Така съвсем няма да можем да постигнем целите си, чието отчитане започва от догодина.

В енергийната стратегия се споменава, че целите ще могат да се постигнат, като се повиши енергийната ефективност и така се увеличи делът на енергията от ВЕИ в потреблението. Това достъчно ли ще е?

С. Н.: Подобряването на енергийната ефективност може да спомогне много за постигането на целите. В това отношение има голям потенциал. Но и енергийната стратегия и планът за развитие на ВЕИ се пропуска това, че през годините ще има ръст в икономиката. И докато енергийната ефективност намалява консумацията, икономическият ръст ще води до нейното нарастване. Така че прогнозата на ЕС и на анализаторите е, че енергийната консумация през 2020 г. след подобряване на енергийната ефективност ще е същата, каквато е и днес.

К. Л.: Това, което беше пропуснато и в предишния проект на енергийната стратегия, и в сегашния, е какво стимулира подобряването на енергийната ефективност. Хората ще спестяват енергия тогава, когато тя е скъпа.

Как ще коментирате притесненията, че възобновяемата енергия е следващият балон в България?

С. Н.: Затова и основахме асоциацията. Има много намерения, много внушителни цифри. Ние идваме от бизнеса и знаем, че по-голямата част от тях никога няма да се случат. Това е една нова индустрия и всеки има интерес. С времето нещата ще се успокоят. Това е пазар.

К. Л.: Това, което аз виждам като човек, участващ във финансирането на проекти, е, че има доста голям ентузиазъм към закупуването на земя. И това е просто продължение на бума в пазара на недвижимите имоти от последните две години. Но енергетиката е бизнес, който изисква доста знания и опит, контакти, капитал, и много хора, които са купили земя, няма да могат да я превърнат в работещ проект. И една от основните пречки е финансирането. Осигуряването му все още е много трудно дори ако проектът е качествен. Така че няма защо да се притесняваме за балон във възобновяемите източници. Трябва да се притесняваме, че ще плащаме за това, че не произвеждаме възобновяема енергия.

Как ще убедите българското общество за ползата от зелената енергия, при положение че тя е доста по-скъпа от тази от конвенционалните източници?

С. Н.: Ако погледнете преференциалната цена тук, за всеки киловатчас получаваме по 19 стотинки. Домашните потребители плащат по 12 ст. Зелената енергия е по-скъпа, но енергията в домовете е субсидирана, а не пазарно оценена. В Германия у дома плащаме около 25 евроцента за електричество, в Англия е до 40 евроцента за киловатчас. Не сме по-скъпи от пазарните цени. Цената на електричеството на свободния пазар на континентална Европа е по-висока. Изискване на ЕС е пазарът на електричество да се либерализира. След като пазарът е напълно либерализиран, цената на вятърната енергия ще падне под продажната цена за домашните потребители. ВЕИ проектите носят инвестиции и приходи в селските и планинските райони. За всеки 2 турбини, които слагаме, създаваме едно работно място. Това е местна работна ръка, която ни трябва за поддръжка, охрана, администрация и счетоводство. Ние връщаме работните места обратно в по-малките градове. Като компания се фокусираме върху общините, които са собствениците на земята. Не я купуваме, а плащаме наем от няколко хиляди евро за един вятърен генератор. За някои общини това представлява от 10 до 14% от бюджета им.

Мислите ли, че след 2012 г. ВЕИ-тата ще си спечелят по-добра слава сред обществото на фона на поскъпващата енергия от конвенционални източници, тъй като те ще трябва да плащат повече за разрешителни за въглеродни емисии?

С. Н.: Със сигурност. Когато сравнявате различните източници на електроенергия, вятърът и сега е сред един от най-евтините. Ако прибавим разходите за въглеродни квоти, вятърът ще стане или най-евтиният или вторият по ниска цена източник. Така че в сравнение със старите, въглищните централи ние ще можем да произвеждаме по-евтино електричество.

Какви са възможностите чужда компания да отвори фабрика тук за вятърни генератори например?

С. Н.: Всъщност някои компании вече го обсъждат. Много от тях са базирани в Дания и Германия. Те обикновено се опитват да строят компонентите на място. Например кулите – много по-логично е да ги строиш тук, вместо да ги разкарваш от Германия. Няколко от производителите, например Suzlon, вече търсят партньори тук, за да строят компоненти за българската и за съседните индустрии. Ако законът се промени, те ще отидат в Румъния, а не в България.

Интервюто взеха Калина Горанова и Георги Жечев